

CHẾT TRONG NỖI CÔ ĐƠN

Các bạn thân yêu.

Đến ngày hôm nay vào lúc 7 giờ sáng thì thân xác của Nguyễn Phúc Thành – người bạn thân quý chí tình, chí nghĩa của anh em chúng ta không còn trên cõi đời này nữa. Mặc dù linh hồn Thành đã ra đi từ lúc 5 giờ 15 phút sáng ngày 26 tháng giêng năm Nhâm Thìn (17/2/2012). Sở dĩ tôi để ngày âm lịch trước là vì theo giỗ Tết truyền thống Việt Nam thì những ngày hội hè, húy kỵ thường lấy ngày tháng âm làm mốc thời gian.

Than ôi! Đây có phải là lời biện luận của tôi hôm nay khi vừa Tết đến, chỉ trong tháng giêng này mà những người bạn thân thương của tôi đã ra đi. Đố Đình Lợi mất ngày mùng một Tết khi thời gian giao thừa vừa qua năm mươi lăm phút và Nguyễn Phúc Thành cũng lìa bỏ trần gian tục lụy này vào ngày 26 tháng giêng.

Ở bên kia trái đất trong những ngày Lợi vào bệnh viện cho đến lúc ra đi, tụi tôi bên này theo dõi từng chi tiết qua thư điện tử của Dzũng gửi đi. Dzũng như một phóng viên chuyên nghiệp vừa viết tin vừa in đủ hình các bạn Dương, Độ, Lễ, Bình, Thảo... và Đỗ X. Thắng là hình cuối cùng vừa ở Việt Nam về vào với Lợi. Có lẽ còn nhiều bạn bè nữa như Ân, San, Khải lùn, Tuấn ở Pháp v.v... cũng đã đến hoặc gửi thư thăm Lợi.

Thời gian ấy, Phúc Thành cũng đã cạn dần sức lực. Nó gọi tôi và bảo: “Thư nhiều quá, tao mệt lắm, mày xuống mà đọc. Ông không in nổi cho mày nữa. Đồ ngu. Bảo học mà lười như quỷ!”. Đó là những ngày đầu tháng 1 năm 2012 và đến ngày 23/1/2012 – ngày Tết mở đầu cho năm Nhâm Thìn thì Lợi mất.

Cũng kể từ phần dưới đây tôi ghi theo nhật ký những ngày tôi và Phúc Thành còn trực tiếp nói chuyện với nhau hoặc qua điện thoại cho đến lúc Thành hôn mê trong bệnh viện và cuối cùng là bên thân xác Thành ở nhà mà linh hồn đã đi vào cõi thiên thu. Tôi cũng dùng ngày tháng âm lịch như tôi đã nói ở trên để đi cùng tôi trong những mùa xuân sau nếu như tôi còn sống trên thế gian

này rằng: Tháng giêng cho tôi nhiều niềm đau, nỗi nhớ quá. Bởi vì từ nay trên con đường 3/2 chạy từ Phú Lâm đến nhà tôi không còn bóng dáng Phúc Thành tới họp mặt khai xuân cùng bạn bè mà chúng tôi đã cố vun đắp hơn hai mươi năm trời. Chúng tôi nói cười chửi nhau vung cán tàn như hồi đi học. Mà tao làm ngôn ngữ cửa miệng chẳng có anh anh tôi tôi cái quái gì trên cõi đời mây chó này (chữ của Trần L. Giang).

Tôi viết lan man dông dài quá chẳng vào đâu. Bởi vì cứ nghĩ tới điều này thì lại dính dáng tới điều khác có hình ảnh, việc làm của Thành xen vào.

Vậy tôi xin đi vào ngày thứ nhất. Đó là:

02 Tết Nguyên đán năm Nhâm Thìn (24/1/2012): Mới 6g30 sáng Thành nói như khóc gọi tôi: “Dzững báo tin thằng Lợi chết rồi“. Tôi hỏi lại: “Nó chết hôm nào?”

– “Mai mày lên tao, tao mở máy cho mà đọc“.

Tôi ù và cúp máy. Nghĩ tới Lợi đã ra đi. Lòng thằng bạn nào của nó mà chẳng buồn. Tôi cũng vậy. Tôi lấy điều thuốc hút, nuốt khói thật sâu.

8 giờ sáng Đăng Giao gọi bảo: “Mày biết tin Lợi chưa?”

- Biết rồi. Buồn quá. Để bảo Thành đánh phân ru của bọn mình với gia đình nó, chứ biết làm sao.

Đăng Giao gọi ý:

- Để Tết nhất xong, anh em tổ chức cho nó một lễ cầu siêu. Mày tính sao?

Tôi bảo: Ừ, để rồi tính. Tôi chẳng đi chùa bao giờ nhưng nghĩ rằng từ mồng một đến rằm, nhất là rằm tháng giêng là ngày quan trọng – sư mô chùa chiền họ bận rộn nhiều vả lại ai đi cầu siêu vào thời điểm này nên tôi nghĩ phải ngoài rằm tổ chức cũng chưa muộn. Tuy nghĩ thế nhưng tôi thấy nhà Thành quen nhiều chùa, nhiều thầy nên có thể làm sớm được chẳng? Nghĩ thế tôi bèn gọi cho Thành nói về ý định của Đăng Giao để nó biết. Nghe thấy vậy, nó bèn bảo tôi: “Hủy cái hẹn ngày mai (3 Tết) để bà xã tao đi hỏi. Mồng 4 mày xuống tao vừa đọc thơ của Dzũng và các bạn nói về sự ra đi của Lợi vừa bàn việc cầu siêu cho nó”.

Sáng 4 Tết Nhâm Thìn (26/1/2012): Tôi xuống Thành lúc 7 giờ 30, nó kéo tôi vào đọc những bản tin của các bạn chia buồn với gia đình

Lợi cũng như tin tức của Dzũng cho biết chương trình của gia đình Lợi tổ chức buổi lễ tiễn đưa nó về nơi an nghỉ cuối cùng. Tôi châm điều thuốc bảo nó đi tìm cho tôi cái gạt tàn (vì từ lâu nó đã bỏ thuốc do bệnh tật) xong hai thằng ra ngòi. Tét nhất nó vẫn bận bộ đồ bà ba màu vỏ chay non, người nó lão đảo muốn té.

Nó gọi bà xã nó ra bàn định với tôi về việc làm lễ cầu siêu cho Lợi. Tôi cũng nêu ý kiến là ngoài rằm làm cho thông thả vì sợ từ nay đến lễ Nguyên tiêu chùa chiền bận rộn. Vợ Thành cũng nghĩ như thế nhưng chị cho biết để chị hỏi các sư, các thầy nơi chùa chị quen biết xem ngày nào thì sẽ báo cho tôi để tôi “rao tiếng mõ” mời bạn bè thân hữu đến dự. Vừa lúc đó cháu Phúc Anh đem về tấm ảnh bán thân lồng kính của Lợi về. Tôi nhìn khung ảnh thiếp màu vàng nhạt. Nhìn Lợi nghiêm trang chững chạc phương phi qua tấm ảnh, tôi nghĩ nó vẫn còn trên cõi đời này. Tôi lại nghĩ tới chi tiết lễ lạc ngày làm thất thất lai tuần cho cô tôi (vì con trai cô tôi ở xa không về được). Tôi phải đội sớ trong mỗi kỳ lễ ấy thay em tôi. Cho nên tôi bảo Thành: “Tao nhớ lễ cầu siêu thì phải đội sớ, vậy thằng nào đội đây?” Nó suy nghĩ chớp thoáng rồi buông câu

quyết định: “Tao đội“. Sau đó tôi hỏi thăm bà xã nó về việc tiền bạc cúng chùa (trên cuộc đời này làm gì cũng phải có tiền bạc cả). Đây là sự thực phải lo liệu trước để tôi yên tâm ra về thông báo cùng các bạn đồng môn trong việc tổ chức. Tôi bắt tay nó, nó giơ tay không nổi. Rồi nó bảo tôi: “Mày đem hình thằng Lợi về. Hôm nào làm lễ thì đem đi“. Tôi lấy túi đựng hình Lợi thì nó lại nói: “Thôi cứ để đấy. Hôm lễ, bà xã tao đem lên chùa bày biện luôn.”

Tôi ra về lúc 10g30. Cả nhà tôi đi ăn ngày hóa vàng bên ngoại. Tôi hạ tám bánh chung trên bàn thờ mẹ tôi (cặp bánh mà năm nào Thành cũng cho bảo để đến ngày mùng tám giỗ mẹ tôi xong thì chiêm mời các cụ đồng môn thưởng thức) cắt một góc (phá lệ của Thành chỉ đạo) ăn một mình, ăn một mình một cỗ như bao nhiêu năm đã thành thói quen, kể từ sau năm 75 phận người lao đao kiếm sống, kể đi sớm người về khuya làm gì mà quây quần như thuở vàng son.

Rồi 17 giờ điện thoại của Thành gọi với giọng nhọc mệt: “Mày vừa về thì tao gục. Ông Khánh (anh ruột của Thành), vợ đem tao sang BV Pháp Việt Quận 7 để khám vì bao nhiêu bệnh viện Sài Gòn tao đi hết rồi có tìm ra bệnh gì đâu mà chữa. Ai

ngờ tới nơi phải vào cấp cứu rồi truyền máu, truyền dịch giờ hơi khỏe, gọi cho mày. Vào thăm là buổi chiều. Tôi đã hai tháng. Phòng 404 khoa nội khu B”.

Tôi gọi điện thoại cho các bạn. Có cụ ở nhà, có cụ du xuân xa tí.

Mồng 5 Tết (27/1/2012): 15 giờ tôi sang nhà Hồng Khánh ở Quận 7. Ngồi cà phê tào lao với nhau một lúc cho đỡ mệt rồi vào thăm Thành. Đi qua Bệnh viện Tâm Đức chuyên chữa về tim tôi lại nhớ tới Phạm Thế Sinh đã chết trên bàn mổ của bệnh viện này năm 2009. Ở khu này toàn là các bệnh viện liên doanh với ngoại quốc tính tiền phòng tiền thuốc bằng đô. Cỡ các cán bộ cao cấp hoặc các đại gia (còn được gọi là các nhà tư bản đô) mới có điều kiện chữa trị thôi.

Tôi bước vào bệnh viện. Không khí thanh tĩnh. Không có cái cảnh ồn ào chen chúc, chật như nêm ở các bệnh viện Việt Nam mà mỗi lần đau ốm tôi đã trải qua. Thật đáng đồng tiền bát gạo. Vào trong phòng, nhìn thấy mặt nó hơi có màu hồng. Có lẽ nó được tiếp máu nên không tím tái như sáng hôm 4 Tết (26/1/2012). Nhưng câu nói có vẻ

hoi lo rằng: “Hôm qua nó hút ở gan tao ra tới 2 tô mù. Có lẽ phải mổ để nạo vét cho hết. Tao thấy nằm lâu hao tiền bạc quá”

Rồi cũng đầy lời an ủi dỗi lòng lo sợ, tôi bắt tay nó ra về. Lúc gần ra tới cửa phòng, nó còn dặn với bảo: “Mày nhớ gọi điện thoại hỏi bà xã tao ngày nào chùa rảnh thì lo tổ chức cầu siêu cho Lợi nghe!”. Tôi quay lại nhìn vào mắt nó: “Mày cứ yên tâm chữa bệnh đi. Bọn tao lo được mà”.

Sáng mùng 6 Tết (28/1/2012): Tôi xuống Bà Quẹo dự lễ nhập quan chú em con ông chú ruột mắt cũng ở tuổi 73 như Lợi. 9 giờ xong tôi gọi Thành hỏi tình hình chữa trị ra sao? Nó trả lời qua loa rằng chưa tiến bộ gì lắm. Tuy thế nó vẫn liên lạc được với Dzũng do nó bắt đưa máy vi tính xách tay của con nó vào.

Sáng mùng 7 Tết (29/1/2012): Nó gọi điện thoại bảo tôi mày có viết mấy hàng điều văn đại diện bọn mình ở Việt Nam rồi bảo cháu mày đánh đi để Dzũng đọc ngày đưa Lợi.

Tôi cố ngồi viết, chung quy cũng chỉ là chút kỷ niệm vun xới cuối đời anh em mới lại gặp nhau. Bản ai điều gửi đi có CC cho Thành. Nó vui và khen

tôi: “Mày viết cảm động lắm, mai một nhớ viết cho tao nữa nghe!”. (có ai ngờ đây là lời báo trước mày ra đi. Tao không thực hiện được lời mày dặn vì cái chết của mày như một vết chém quá sâu làm tê dại cả văn chương chữ nghĩa trong tao).

15 giờ bà xã Thành gọi cho tôi bảo: “Các thầy có thể làm lễ cầu siêu cho anh Lợi vào lúc 8g30 ngày 12 tháng giêng được.”

- Thưa chị ở chùa nào?

- Dạ chùa Giác Ngạn trên đường Lê Văn Sỹ (đi qua cổng xe lửa số 6 là tới).

- Nhưng anh Thành còn chưa khỏi thì chị xin hoãn lại cho được không?

- Dạ, 12 này nhà em xuất viện về dự được ạ (!?) Nghe thấy tin Thành xuất viện. Tôi yên tâm. Thứ nhất là bệnh của Thành đã khỏi. Thứ nhì là có mặt Thành thì chắc linh hồn của Lợi cũng mau siêu thoát về chốn vĩnh hằng.

Ngày 8 Tết (30/1/2012): như mọi năm cứ ngày này là chúng tôi lại gặp nhau để chúc Tết nhau. Song cứ mỗi năm chúng tôi lại vui dần. Năm nay còn vui đi thê thảm. Chi còn có một bàn. Trong

lúc họp mặt, ai cũng hỏi về sức khỏe của Thành. Tôi thông báo về sự hồi phục của nó như bà xã nó đã nói và đề cập sự đóng góp tùy tâm tùy hỉ lễ cầu siêu cho Lợi vào ngày 12 tháng giêng Nhâm Thìn (tức 3/2/2012). Có thằng bảo: “Sao lại chọn vào ngày này?” Tôi nói: “Do chùa họ sắp xếp cho vợ Thành vào ngày này, và lại mình cầu siêu là vào ngày âm cơ mà”.

Không khí bỗng trầm xuống. Dương Kiên nâng ly rượu phá tan cái không khí ấy bảo: “Uống cạn ly đi tụi mày để mừng thằng Thành khỏi bệnh”. 9g30 tôi chia tay. Hẹn 12 tháng giêng gặp nhau ở chùa Giác Ngạn. Dương Kiên dặn tôi bảo Thành còn yếu nên ở nhà.

Ngày 9 Tết (31.1.2012): Tôi đi đưa đám ma thằng em về, gọi điện thoại cho Thành biết là đã mời đủ các bạn. Còn đi hay không là tùy thôi. Nó nói với tôi giọng rất vui và nhắc là nhớ bảo vợ nó đem hình thằng Lợi lên chùa.

Ngày 10 Tết (01/2/2012): Dzũng gọi từ San Jose về cho tôi hỏi “Liệu thằng Thành có đủ khả năng tài chánh để chữa trị không? Tao nghe bệnh viện này nó “chém” nặng lắm.” Tôi bảo: “Nó

sắp về rồi.” Dzũng mừng lắm bảo: “Thế thì nó kịp dự lễ cầu siêu mà bọn mày tổ chức cho Lợi.”

Tôi gọi điện thoại cho con Thành là cháu Phúc Anh hỏi: “Bố cháu có làm sao không mà bác gọi điện thoại không được“. Cháu cho biết từ hôm qua bố cháu sốt liên miên. Bệnh viện cho biết là ngày 12 (tức 3/2/2 012) bố lên bàn mổ để nạo cho hết mủ còn trong gan (?). Tôi thất vọng vì hôm nọ bà xã Thành nói là nó sẽ xuất viện trước ngày này. Tôi quay điện thoại di động của chị hỏi tình hình bệnh Thành thì đúng như thế. Tôi nói: “Chị có thể xin chùa hoãn lại ngày cầu siêu cho Lợi được không?” Chị Thành trả lời rất bình tĩnh tin theo lời bác sĩ rằng: “Nạo hết mủ thì nhà em giảm sốt và khỏe trở lại. Mai các anh cứ lên chùa, bọn em đã sắp xếp xong xuôi cả rồi.” Sau này tôi tự hỏi có phải chị tin lời thầy thuốc hay là để đáp ứng sự mong muốn của Thành trước khi nó nhắm mắt xuôi tay?

Ngày 12 Tết (03/2/2012): 8g30 mới làm lễ. Tôi xuống nhà hậu (nhà phía sau chùa – còn gọi là nhà Tổ?) thấy ảnh Lợi. Hai bên là hai giá bưởi chắc là loại bưởi đường vỏ vàng chín mọng và bình hoa huệ đang tỏa hương. Phía trước mặt nó là bình nhang và mâm ngũ quả. Một nén nhang ai thấp tự

bao giờ đang uốn khúc bay lên. Tôi đưa tiền cúng chùa và hoa quả anh em góp cho chị Thành rồi trở lên chính điện. Chuông, mõ đã thỉnh và lời nhà sư trụ trì vang vọng: “Hôm nay ngày mười hai tháng giêng năm Nhâm Thìn cử hành lễ cầu siêu cho hương linh ông Đỗ Đình Lợi, pháp danh Pháp Tự. Sinh năm 1940 mất ngày 01 tháng giêng năm Nhâm Thìn tại Hoa Kỳ.” Lời kinh vang lên theo nhịp mõ. Thằng ngồi xếp chân bằng tròn – thằng khỏe một chút thì quý gối. Dương Kiên chẳng hạn. Nó quý suốt khóa lễ. Tôi đếm dọc đếm ngang quanh đi quanh lại cũng chỉ còn hơn chục thằng. Chúng tôi thương nhau vì cái tình cái nghĩa bạn bè chẳng phân biệt thằng công giáo thằng Phật giáo.

Sau khi đọc kinh ở chính điện xong, chúng tôi xuống nhìn mặt thằng Lợi, thấp nén nhang vái nó. (nếu quả có linh hồn thật thì chắc nó khoái chí lắm!).

9g30 tan hàng. Cụ Phạm Viết Đạt đi kiểm giỏ xách. Cụ bảo đem để ở bên hông lúc tụng kinh. Thịnh Phét xác định cụ Đạt chẳng đem gì. Ra xe cụ đi chân đất. Hỏi dép đâu? Cụ bảo không nhớ. Tôi vào hiên nhà Tô đem ra một đôi duy nhất còn “năm”

đó. Hóa ra là của cụ. Có nỗi buồn rồi lại có chút vui còn con làm cho chúng ta sống được.

Tôi vừa về đến nhà lúc 10g thì Thành từ Bệnh viện Pháp Việt gọi: “Bọn mày làm lễ xong chưa?”. Tôi bảo xong rồi, nó hỏi: “Có đông đủ anh em không?” – Thì cũng tạm đủ. May có Lang Hỷ nữa, nó rất thân với Lợi, nay thấy nó chắc Lợi cũng vui. Tôi hỏi tiếp: “Mày mới mổ mà sao ra phòng hồi sức lẹ vậy?” Thành không trả lời chỉ nhắc tôi là gọi cho Lý bảo nó gửi hình buổi lễ cho Dzũng và CC cho nó.

Hôm sau Lý gọi tôi bảo thằng Thành bảo tao là nó rất thích hình ảnh đầy đủ của bọn mình hôm qua.

Ngày 13 & 14 tháng giêng (4 & 5 tháng 2/2012):

Chúng tôi chỉ còn liên lạc với nhau qua điện thoại.

Thành bảo sốt cao liên tục không hạ. Tôi bảo mai vào thăm. Nó bảo: Cũng được rồi cúp máy.

Chiều 15 tháng giêng (06/2/2012):

14g30 tôi nhò Nghiễm chở sang Hồng Khánh ở Quận 7 rù nó vào thăm Thành luôn. Trên đường đi tôi bảo Nghiễm ghé vào nhà Ánh ở công viên Dạ Nam dưới chân cầu chữ Y để đưa cho nó chút quà xuân của anh em CVA giao cho tôi hôm tất niên. Đáng lẽ món quà bé nhỏ này đã đưa trước Tết nhưng Ánh về Vĩnh Long với bà nhỏ hôm nay gọi điện thoại thấy Ánh có mặt ở Sài Gòn mới trao được. Nghe bảo đi thăm Thành nó đòi theo, nhưng không ai dám chở vì sợ đường xa. Ruột nó chưa lành lại tuột ra mất, mang họa. Thế là bọn tôi đi, xe vừa mới chuyển bánh thì Thành bảo con nó gọi cho tôi là đừng tới nữa vì đang làm thủ tục chuyển về bệnh viện Chợ Rẫy. Bọn tôi ghé quán cà phê lề đường và hai câu hỏi được đặt ra:

- Thành không đủ tiền chi phí cho bệnh viện này hay:

- Nó thấy không đường cứu chữa nên bán cái cho bệnh viện Chợ Rẫy?

Ngày 16 tháng giêng (07/2/2012): Buổi sáng tôi gọi cháu Phúc Anh và được biết Thành

hiện nằm ở phòng cấp cứu hồi sức lâu 2. Bệnh viện Chợ Rẫy, giờ vào thăm là từ 15 giờ.

Tôi hẹn Hồng Khánh vào thăm Thành lúc 14g30. Hai thằng đến sớm kiểm được chỗ Thành nằm – nhìn trên bảng tên bệnh nhân thấy đề tên thì đúng – nhưng năm sinh lại ghi là 1992 giường 20. Hai thằng thấy lạ. Hỏi y tá trực cách thức vào thăm thì được hướng dẫn xuống trại 25 xin giấy. Đang phân vân thì gặp ông Khánh (anh ruột Thành) và mấy đứa con Thành tới. Anh Khánh vào trước rồi tới các con Thành (vì nơi đây vào phải mặc áo khừ trùng và chỉ được vào từng người một). Lúc anh Khánh ra cho tôi biết là “Thành phải thờ mấy không nói được gì chỉ nhìn và nói với nhau bằng ánh mắt”. Anh cảm ơn sự có mặt của chúng tôi và bảo vào nhiều quá sợ nó mệt. Bao giờ ra phòng các anh tới thăm em thoải mái hơn.

Tôi và Khánh về. Khánh có học qua về y nên nói riêng với tôi rằng: Bệnh Thành có vẻ bi đát đấy! Tôi về “vác mĩ” gọi tứ tung cho các bạn biết phòng Thành điều trị. Đến khi gọi Đăng Giao thì nó bảo với tôi: “Nằm ở đâu chứ nằm ở hồi sức cấp cứu đặc biệt thì 10 thằng nằm may ra vài thằng còn sống”.

Tự dưng tôi muốn khóc nghĩ tới sự cô đơn của Thành ở nơi này.

Ngày 17 tháng giêng (08/2/2012): Mới 6g30 sáng cháu Anh gọi tôi báo Thành đã bị hôn mê. Tôi ngồi như chết. Gọi điện thoại cho Lý báo mail cho Dzũng điện đi. Rồi tôi gọi cho Kiên, cho Giao, cho Long, cho Đậu, cho Hòe, cho Thịnh. Cứ thằng nào hiện lên trong đầu là tôi bấm. Có thể có thằng tôi quên vì lúc đó óc tôi nhão ra. Tôi lại nghĩ tới Dzũng báo hôm nọ mới nhờ Lý đưa cho vợ Thành 500 còn một ngàn rưỡi nữa giao cho Khải lùn đem về mà bây giờ chưa biết nó ở đâu vì lịch trình của nó là 19/2/2012 mới có mặt ở Việt Nam. Mà nay Khải lùn vẫn bóng chim tắm cá. Thực ra thì số tiền ấy so ra với chi phí của gia đình chữa trị cho Thành nó chẳng thấm vào đâu, nhưng nó là liều thuốc tinh thần vô cùng quý giá của tình bạn bè thương yêu quý mến nhau.

10 giờ sáng Dzũng gọi cho tôi báo: Mày xuống nói với bà Thành vay mượn hộ bọn tao số tiền như thế lời lãi cao cũng được. Rồi mày cầm số tiền ấy gửi lại cho vợ Thành. Tôi nói với Dzũng là có lẽ mày nên gọi điện thoại trước cho bà Thành và chiều tao xuống đặt vấn đề này sẽ phù hợp hơn. Nó ghi số điện

thoại của vợ Thành và bảo tôi cúp máy để nó gọi cho vợ Thành.

17g tôi xuống nhà Thành, được chị cho biết lý do chuyển viện là do anh con rể có quen một bác sĩ bên Chợ Rẫy nên xin chuyển về vì nằm ở Bệnh viện Pháp Việt tốn kém quá, còn việc Thành bị hôn mê là do bác sĩ cho liều thuốc ngủ để hạ cơn đau (?). Chị Thành có vẻ rất bình tĩnh nên tôi thấy cái lo lắng hôm qua của mình chỉ là sự hoang tưởng. Cuối cùng chị cũng cho biết là sáng nay Dzũng có gọi về nói chuyện với chị.

Buổi tối Đậu gọi cho tôi là đã vào thăm Thành tận nơi. Tôi có nói là chiều qua cũng đến bệnh viện mà không vào thăm được. Đậu bảo tôi là không biết cách. Quả thật nơi đây rất đông ai cũng lo cho người nhà nên chen chúc, y tá la như giặc. Tất yếu khi chưa gặp vợ Thành để hướng dẫn cách vào thăm thì khó thật.

Tôi hỏi thăm tình hình Thành hôn mê như thế nào. Đậu cho biết là chỉ biết đứng mà nhìn thôi. Chắc bi đát. Tôi vội gọi cho Kiên và một số bạn hẹn chiều mai (09/2/2012) vào thăm Thành. Tôi phủ nhận sự bình tĩnh tin vào lời bác sĩ của chị Thành

lúc chiều. (nếu chị Thành có đọc được các dòng chữ này thì cũng xin bỏ quá cho tôi).

Ngày 18 tháng giêng (09/2/2012): Trời chiều mà nóng như lửa đốt. Áo Kiên mặc đầm đĩa mồ hôi. Vừa lên chỗ đợi vào thăm Thành thì Thịnh “Ruồi” nhận ra Kiên, còn bọn tôi hẳn không biết. Nó bảo nghe tin của Dzũng trên mail, kiếm ra phòng mà 15 giờ mới được vào. Nó phải về Mỹ chuyến bay tới nay nên nhờ các bạn biểu Thành một chút, phụ vào tiền thuốc men. Kiên bảo tôi giữ. Đó là 100 USD và một triệu Việt Nam. Tôi bỏ túi bắt tay cảm ơn Thịnh Ruồi.

Tụi tôi xếp hàng rồng rắn với mọi người. Vào thăm bệnh nhân mà chen nhau như đi lãnh đồ cứu trợ. Kiên vào trước rồi tới Lý – Long – Thịnh – Tôi và Khánh sau cùng. Tâm trạng thằng nào vào thăm lúc đi ra cũng buồn bã. Nó nằm bất động. Máy thở hộ nó, mắt nhắm nghiền. Thấy quá thương tâm, Kiên kéo tôi ra một góc bảo: “Mày cho tao góp 200 USD vào với số tiền của Thịnh Ruồi để đưa cho chị Thành“. Tôi lấy giấy, mượn viết của cháu Thi ghi rành mạch và đưa. Xong bọn tôi 4 đứa chạy ra cà phê 27 ngôi. Thằng nào cũng chung ý nghĩ là sẽ mất Thành thôi. Tôi gọi xe ôm

cho Kiên về Nhà Bè, rồi mỗi tháng đi một ngả. Suy cho cùng hôm nay chúng tôi tụ nhau chẳng còn bao mà tan đi thì nhiều quá. Lợi đi ngày mồng một. Còn Thành sẽ đi ngày nào trong tháng giêng này? Bởi hình ảnh hôm nay chúng tôi nhìn thấy sự sống của Thành quá mong manh.

Buổi tối tôi về báo cho Đăng Giao. Nó hẹn 11/2 đến tôi để dẫn nó vào bệnh viện vì theo nó biết một người thân của nó trước đây tình trạng y như Thành đã không cứu được.

19 tháng giêng (10/2/2010): Đậu gọi tôi hỏi đã vào thăm Thành được chưa. Tôi xúc động trả lời rồi và tôi cũng đề nghị Đậu nếu Thành có mệnh hệ nào thì viết cho nó mấy lời ai điều vì tôi biết hai người chơi thân với nhau. Vợ Thành lại là bạn của em gái Đậu và mới đây Đậu đã làm chủ hôn cho đám cưới con gái Thành. Tôi cũng xác nhận với Đậu là lúc này tôi xuống tinh thần quá kể từ ngày Thành hôn mê, tôi luôn luôn bị ám ảnh bởi tiếng điện thoại kêu, chi sợ đó là tiếng gọi của cháu Phúc Anh báo tử. Đậu bảo tôi: “Để mình xem. Mới hình thành có vài ý trong đầu“. Sau đó Đậu quay sang vấn đề đi từ từ rất tế nhị (tôi cho là thế) là: “Hôm cầu siêu cho Lợi có đông không? Liệu người khác không

phải Lợi, bạn có tổ chức cho người ta như thế không?” Và 2 vấn đề sau nữa, tôi cho là mỗi người có quan điểm riêng suy nghĩ thế nào cũng có cái lý của mình nên tôi không ghi ở đây. Tôi trả lời Đậu là: “Anh em đông đủ cả, có cả Lang Hỷ không biết ai báo tin cho cũng tới dự. Còn chuyện tổ chức cầu siêu cho bạn bè thì mình nghĩ chẳng có gì phải phân biệt. Bọn mình đã từng tổ chức cầu siêu cho Triều ở chùa gần nhà Sỹ Long hoặc cho Lê Đức Hiến ở nhà thờ Kỳ Đồng mà Đậu quên đấy. Tất yếu những người này phải là “bạn thật” của chúng mình. Đói khổ, vui, buồn mà chúng mình đã gắn bó hơn hai mươi năm trời với nhau ở trong nước cũng như các bạn nước ngoài tuy xa xôi đây vẫn thư đi tin lại tâm tình chia sẻ cùng nhau. Đây là cái quý của “bạn bè đối với nhau“. Tôi nghĩ tới cái chết của Thành không tránh khỏi mà lòng quên hết sự hiểu lầm trách móc của bạn. Còn hai vấn đề sau Đậu hỏi thì thật may Dzũng điện đã giơ tay đám ngục kêu lên: “Lỗi tại tao!“.

Ngày 20 tháng giêng (11/2/2012): Tôi và Đăng Giao vào phòng hồi sức cấp cứu lầu 2 hồi 15g đã gặp chị Thành và các cháu ở đây. Đâu đây có tiếng khóc nén trong lòng. Họ chờ chờ người

thân đã qua đời ở phòng này xuống nhà xác. Tôi đứng đợi Đàng Giao, không nén nổi nỗi xúc động.

Lúc chúng tôi ra gần tới cổng thì gặp Anh Khánh vào. Tôi bảo anh Khánh: Lúc này là lúc anh em mình đứng riêng đây có thể nói cùng nhau là Thành có qua không anh? Tôi thấy mắt anh hoe đỏ cho biết rằng trong phổi Thành lúc này phát sinh một số hạch nên rất khó thở. Anh nói tiếp giọng buồn ngủi: Không biết tính sao!

19g tôi viết thư cho Dzũng về tình trạng này của Thành.

Ngày 21 tháng giêng (12/2/2012): 10g sáng Dzũng gọi về cho tôi báo: Tối qua được thư tôi nó đã gọi điện thoại về nhà Thành và thấy bà ấy rất bình tĩnh không “cuồng đít” như lá thư của mày. Rồi nó dặn tôi và Đỗ Lý là khi thằng Lùn (Khải) về thì áp tải ngay nó xuống nhà Thành còn đến Vương lúc nào cũng được. Nó nhắc lại lời Chu Trí Lệ là cứu bệnh như cứu hỏa.

Từ 22 đến 25 tháng giêng (tức từ 13/2 – 16/2/2012): Tuy nhà tôi ở gần bệnh viện Chợ Rẫy. Có thể đi bộ 15 – 20 phút là tới. Nhưng vào chỗ Thành nằm cũng như bao nhiêu người ngồi

chờ ở đó đều là những con người mang một tâm trạng lo lắng buồn phiền hồi hộp. Nên tôi dặn cháu Phúc Anh là cứ 16g30 trở đi là tôi sẽ gọi cháu để biết tình hình sức khỏe của Thành. Trừ phi bố cháu có xảy ra tình huống gì nguy cấp thì gọi báo cho biết ngay dù là đêm tối.

Nhờ thế tôi bớt được sự hồi hộp đợi chờ ở phòng hồi sức cấp cứu. Nhưng thực tế cứ mỗi lần có tín hiệu điện thoại là tôi đứng tim vì sợ tin báo của cháu Phúc Anh. Tình trạng này cũng lây lan đến một số bạn thân. Bởi vì khi nghe thấy tiếng tôi bao giờ cũng có câu hỏi trước lời tôi rằng: “Thành mất rồi hả?”. Từ đó tôi chiêm nghiệm ra rằng một số bạn bè yêu quý Thành biết bao nhiêu.

Ngày 26 tháng giêng (17/2/2012):

5g45 sáng cháu Phúc Anh gọi cho tôi báo là bố cháu đã mất lúc 5g15 phút. Tôi lặng đi. Nghĩ tới nỗi cô đơn của Thành lúc chết không có một người thân thích nào ở bên mình. Tôi gọi cho Đỗ Lý bảo “mày đánh mail cho Dzũng ngay đi!”. (sau này tôi mới biết Lý gọi điện thoại dựng thẳng Dzũng vào lúc 2, 3 giờ đêm ở Mỹ).

Tôi quay qua gọi cho Đăng Giao hình như có

sự xúc động nghẹn ngào, nên chị Thủy vừa nghe đã nói với tôi ngay là: “Anh Thành mất hả anh?” Đàng Giao tiếp điện thoại và hỏi tôi: “Nó quàn ở nhà hay ở đâu?” Tôi bảo để 7g tao gọi bà xã Thành xem sao. Sau đó tôi gọi cho Đậu, cho Kiên. Tôi gọi tứ tung như một thằng điên và hẹn Hồng Khánh cùng đi xuống Thành vì gọi nhà Thành không ai bắt máy cả. 7g Đậu gọi cho tôi và hẹn gặp ở chỗ tôi rồi xuống Thành.

7g30 chúng tôi xuống thì xác Thành đã đem về. Tôi bỏ mặc Hồng Khánh gửi xe, cùng Đậu chạy vội vào. Nó nằm trên chiếc ghế vải giữa nhà. Tôi nhìn nó. Mặt nó bình thản như đang ngủ. Tóc đen ra. Giá mà ngực nó phồng lên thở khó nhọc như hôm ở bệnh viện thì tôi đã khóc. Tôi sờ vàng trán nó và chỉ lẩm bẩm được một câu “Thế là hết rồi Thành!”. Hồng Khánh vào chụp mấy tấm hình cho tôi đứng bên Thành. Rồi tôi ra ngoài, gặp cháu Tuệ đang cầm tờ giấy “xuất viện”, tôi bảo cháu cho coi và thấy đề trên đó chết vì bệnh phổi (?). Buổi chiều tôi có mặt lúc 14g30 để dự lễ nhập quan cho Thành. Khi tiếng xoáy vít ken két trên nắp áo quan thay cho những tiếng búa đóng đinh ngày xưa. Tôi bảo trong đêm tối mà nghe thấy tiếng búa nện trên quan tài

không khỏi rờn rợn xao lòng. Nguyễn Văn Đậu bèn đọc đoạn thơ của thầy Vũ Hoàng Chương tả cảnh này:

*Dấu hỏi vây quanh trọn kiếp người.
Sên bò nát óc máu bầm rơi;
Chiều nay một tiếng than buông dứt.
Đinh đóng vào sãng tiếng trả lời.*

Trước khi về tôi vào nhìn mặt nó dưới lớp kính mờ. Tôi phải thú nhận rằng từ lúc này lòng tôi bình thản, trút được bao nỗi lo âu, hồi hộp suốt thời gian nó hôn mê. Nghĩa là từ ngày 08/2/2012 cho đến ngày 17 nó ra đi. Không những tôi mà một số bạn thân xa gần với Thành cứ phải sống trong thấp thỏm đợi chờ sự sống, sự chết của Thành. Phải phàng thay Thành nhi vì bây giờ thì chẳng mong gì nữa! Chắc tao ăn ngủ được rồi!

Ngày 18/2/2012 (kể từ đây không còn cõi âm).

Sáng nay 9g30 chúng tôi đến phúng điếu Thành. Trừ Trần trí Vượng nằm liệt 5 năm, biệt phái con trai trưởng tới và Nguyễn Ánh ở Vĩnh Long, Thủy và Nguyễn Văn Quyên ở Vũng Tàu, cũng gửi tiền về phúng điếu. Tôi cũng phải cảm ơn

em Mỹ nhất là các đồng môn huynh trưởng Nguyễn Thăng Long và Phan Văn Trường (con rể thầy Giám học Văn) đã tới cùng anh em chúng tôi trong giờ phút tiếc thương này.

Trước linh cữu Thành chúng tôi đọc hai bài ai điệu thấp nhang lạy nó. Đi quanh quan tài nhìn mặt nó lần cuối. Thành ơi! Đủ mặt cả. Lòng mà lúc sống yêu thương bạn bè thế nào thì hôm nay chẳng thiếu thằng nào. Mà thấy tình bạn thiêng liêng quá phải không? Bọn tao trong đám này để gì khi nằm xuống được như mà hôm nay!! Sáng 17 mà ra đi đã gặp thằng Đỗ Đình Lợi rồi còn gì. Bọn mà quây quây nào Trường, nào Khánh, nào Tước, nào Sinh, nào Phúc, nào Việt, nào Hiền. Còn bọn tao vái mà sao mắt lại đỏ hoe!? Chẳng khác gì cụ Nguyễn Khuyến khóc cụ Dương Khuê:

Tuổi già hạt lệ như sương

Hỏi đâu chuốc lấy hai hàng chứa chan!

Ngày 19/2/2012: Đỗ Lý gọi tôi là Khải Lùn về lúc 11 giờ đêm qua. Nó bảo tôi “hộ tống” thằng này xuống nhà Thành ngay. Tôi kẹt không đi được. Ôi tiền thuốc men của các bạn nơi xa đem về

nay thành tiền phúng điếu, là vàng mã đốt cho Thành ngày nó ra đi.

Buổi chiều, cô Thạch – em gái Trường nhờ Đậu hướng dẫn xuống viếng Thành. Cô bảo anh có đi cùng không, em và anh Đậu ghé xe đón anh luôn. Tôi phải đi dự sinh nhật của một người thân trong họ nên đành xin lỗi cô.

Ngày 20/2/2012: Buổi sáng tôi đang định đem tiền của Trần Lam Giang từ Sacramento gửi về nhờ đưa đến phúng điếu Thành thì cô Vĩnh (con cụ Hiếu Chân) gọi báo “vợ của anh Lợi nhờ em đem tiền xuống mà em không biết nhà”. Tôi hỏi mấy giờ cô đi được. “Dạ 5 giờ”. Thế là tôi đành chờ buổi chiều đi một thể. Mãi 7 giờ tối tôi mới trở về. Tôi thấy nhẹ người khi đã làm xong việc của Giang cũng như hôm trước làm xong việc ủy quyền của Thắng đối với Thành. Tôi cũng được chị Thành cho biết là 2 giờ đêm nay cô Loan – em của Thành mới về tới Việt Nam”. Thật may cho em còn được nhìn thấy mặt người anh ruột thịt ở phút cuối cùng chứ quá 6 giờ sáng mai thì nắp áo quan đã đầy, em sẽ ân hận biết bao.

Đêm 20.2.2012: Tôi có tật đã hẹn ai đi đâu thì suốt đêm không ngủ được. Đêm nay là đêm 20. Đêm cuối của Thành, thân xác còn trên thế gian này. Tôi cũng chẳng ngủ được dù Khánh hẹn 4 giờ sẽ đón tôi xuống tiễn đưa Thành vào 6 giờ sáng mai (21/2). Tôi nhìn đồng hồ mới 1 giờ đêm. Cả nhà tôi đang yên giấc ngủ sâu. Nhẹ mở tivi kênh HBO, tôi chợt thấy phim chiến tranh thế giới lần thứ hai đang chiếu nửa chừng. Hình như là phim quân Mỹ đang vượt qua cầu sông Rhin trên đất Pháp. Hình ảnh những người lính gian khổ, mệt nhọc tiến lên chiếm từng thước đất trong tiếng bom đạn nổ tung, xác người vật xuống, tôi lại nhớ tới những bạn bè đồng môn của tôi cũng một thời đủ loại quan võ quan văn. Lịch sử đã chém ngang lưng chúng tôi ở tuổi chưa đến 40. Từ đấy gian khổ chia ly, máu và nước mắt nhiều hơn chút hạnh phúc còn con con khi thấy mình còn sống. Tôi biết bạn bè tôi lúc ấy dù ở quê nào cũng là những tên Do Thái lang thang nhọc nhằn chịu đựng nuôi vợ nuôi con, cho chúng nên người. Kỳ vọng ở thế hệ thứ hai. Cái hoài bão của một thời tuổi trẻ vàng son của chúng tôi tắt lịm như một đồng tro tàn. Trong quê hương tan nát ấy, tôi và Thành nhạt nhem anh em như cái nghề ve

chai của nó. Hơn 28 năm, trời cho vòn vẹn được hơn hai mươi thằng quây quần, chia vui sẻ buồn với nhau. Rồi trời cũng “cắt” đi lần lượt. Nhìn trước nhìn sau chỉ còn được mười mấy đứa. Nay lại tới phiên nó ra đi. Tôi chạnh nhớ tới lời của Dzũng điện: “Ngày xưa mình xếp hàng đôi đi vào lớp học, nhìn về tương lai. Ngày nay mình xếp hàng một đi vào hư vô, bỏ lại dĩ vãng”.

Ngày 21 tháng 2-2012: Tôi và Khánh xuống nhà Thành lúc 5 giờ. Các thầy tụng niệm dẫn đường chưa tới. Tôi vào thắp nén nhang lay nó lần cuối. Rồi nhìn mặt nó lần cuối. Khánh chụp cho tôi cũng bức hình lần cuối đứng bên quan tài. Tất cả đều là lần cuối bên nhau. Thành ơi! Từ giờ phút này số điện thoại của mày sẽ bị xóa đi, nhưng những kỷ niệm về mày thì vẫn còn mãi mãi trong bạn bè thân thiết.

Tôi vừa bước xuống thềm cửa, chợt thấy một người con gái đầu chít khăn tang, nét mặt hao hao giống mặt Thành. Tôi linh cảm cô là em gái Thành vừa từ Mỹ về đêm qua, nên tôi hỏi ngay: “Em về lúc nào?”. Giọng em nghẹn ngào: “Dạ, vợ chồng em về lúc hai giờ sáng vì làm thủ tục ở sân bay lâu quá. Khi nghe tin anh em mất, anh Dự và các anh ở bên

ấy có gọi chia buồn và gửi em đem tiền về phúng điếu anh em...”. Cô ghen ngào không nói tiếp được. Người như rũ xuống. Chồng em đứng bên vội vàng giữ chặt vai em.

5g30 các nhà sư đã tới cử hành tụng niệm. Tôi bảo Khánh dắt xe ra đầu ngõ cách nhà Thành mấy căn. Bọn tôi ngồi bệt xuống vỉa hè. Bởi vì tôi biết rằng mình sẽ không cảm được nước mắt khi nghe tiếng siêu đạp, tiếng khóc bi thương tiễn biệt lúc thân xác nó được nâng lên và ra đi mãi mãi. Cũng vừa lúc đó Đỗ Lý chở Phan Kim Thịnh tới rồi Ngô Cảnh Loan và sau cùng là vợ chồng giáo Đậu lần lượt chạy qua.

Đúng 6 giờ. Tôi nghe tiếng siêu đất đạp vọng ra. Tôi biết là nó đã chuẩn bị ra đi. Rồi nó đi qua mặt tôi không tiếng gọi. Ừ thì bội bạc nhau như thế để chóng quên nhau chẵng? Nhưng tôi vẫn đi theo nó. Hòm nó được che như sợ sương gió lọt vào, lại còn có tàn có tán tiễn đưa. Giá mà lúc sống nó cao sang giàu có như vua chúa thế này thì làm sao nó chết nhỉ? Chẵng qua tàn tán cũng chỉ một đoạn đường, lên xe tang rồi hết khác gì giấc mộng hoàng lương.

Và 7g kính kê tụng xong nơi nhà Vĩnh biệt
Bình Hưng Hòa. Tùng nhánh hoa tươi thả xuống.
Đường goòng đầy đi. Cửa lò thiêu đóng lại.

Phúc Thành ơi! Giò thì mất nhau thật rồi! ■

Sài Gòn 21 tháng 2 năm 2012